

CHIA SẺ NỘI DUNG HỌC TẬP

ĐỀ TÀI 658

LÀM VIỆC TỐT KHÔNG CẦN NGƯỜI KHEN

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h55' sáng thứ Tư ngày 29/09/2021.

Chúng ta làm việc tốt, đó là việc mà chư Phật Bồ Tát, Thánh Hiền nhân đều làm. Nhiều người cả đời làm việc tốt nhưng không ai biết đến. Đến lúc họ ra đi, người ta mới nhớ đến họ. Trong khi chúng ta hàng ngày chỉ làm được một chút việc tốt mà đã thích được mọi người tán thán, thích được nêu tên tuổi của mình, được như vậy chúng ta mới xứng ý vừa lòng. Vậy thì chúng ta đã dùng hết tất cả phước chúng ta có.

Chúng ta cần để cho mọi người biết lỗi lầm của chúng ta. Chúng ta nghe mắng, nghe phê bình, chỉ trích thì mới tiêu được nghiệp. Khi chúng ta làm được một chút việc tốt mà chúng ta muốn người khác biết để được nghe người ta ca ngợi, tán thán thì chúng ta đã tiêu hao hết phước báu. Chúng ta âm thầm làm việc tốt mà không có người biết thì chúng ta đang tích âm đức. Chúng ta làm việc tốt mà muốn để cho người khác biết thì đó là dương đức. Chúng ta cần hiểu rõ việc này.

Từ lâu, Thầy làm nhiều việc, cho tặng rất nhiều nhưng không hề để lại tên tuổi. Nhiều người âm thầm đóng góp và làm việc thiện, họ cũng không để lại tên tuổi. Chúng ta cũng không biết họ là ai. Như vậy mới chính là tích âm đức. Cụ Hứa Triết lúc sinh tiền làm nhiều việc thiện nhưng không hề bận tâm, không hề khắc ý. Thấy ai đang gặp khó khăn, đang cần tiền thì Cụ cho họ tiền. Người ta hỏi tiền ở đâu, Cụ cũng không biết.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta là người học Phật, giữ tâm tốt, làm việc tốt, tu việc thiện, không cần người khác biết, không cần người khác tán thán. Chúng ta tận tâm tận lực mà làm, không cầu quả báo thì quả báo vô cùng to lớn, không thể nghĩ bàn, không thể tính đếm được. Chúng ta không cầu công đức thì công đức vô lượng vô biên. Việc tốt cần làm nên làm không công không đức”***.

Chúng ta làm với tâm không mong cầu thì vẫn có công đức. Chúng ta không cầu quả báo thì quả báo mới không không thể nghĩ bàn. Chúng ta phải ghi nhớ đạo lý này. Nhiều người làm việc tốt nhưng mong cho người khác biết, hoặc cố tình làm cho người khác thấy. Chúng ta làm việc tốt mà không có người thấy, không có người biết, không có người tán thán thì chúng ta đang tích âm đức. Người thế gian ngày nay luôn tự cho mình đang làm việc thiện: ***“Mỗi ngày ta làm được nhiều việc tốt như vậy thì chắc hẳn có rất nhiều công đức mà không có người tán thán!”***. Đây là ý niệm sai lầm.

Trong cuộc sống thường ngày, chúng ta phạm phải rất nhiều sai phạm. Chúng ta khởi tâm động niệm, hành động tạo tác, buồn vui, ưa thích, chán bỏ đều là tạo nghiệp, một niệm không vui đã là tạo nghiệp. Chúng ta vô tình làm cho chúng sanh phải vì chúng ta mà đau khổ, vì chúng ta mà chết, vô tình giết những con vật nhỏ bé như kiến muỗi. Từ nơi tâm niệm, từ hành động chúng ta làm ra đều làm cho chúng sanh đau khổ, dù vô tình không cố ý. Khi chúng ta bước đi, chúng ta cũng dẫm đạp lên côn trùng. Thầy thấy có một con kiến trong nhà vệ sinh, Thầy thò tay vớt nó lên. Có lần Thầy vô tình cầm lên tay một con ốc nhỏ thì nó đã bị chết. Thầy đi lại trong vườn, cố nhìn để không dẫm lên những con vật nhỏ bé nhưng vẫn không phát hiện ra. Đó là chúng ta vô tình sát hại chúng sanh. Chúng ta phải cẩn trọng hơn đối với chúng sanh nhỏ bé, để chúng không vì chúng ta mà bị thương tổn. Chúng ta phải tích cực làm việc nhiều việc tốt hơn để có một chút hồi đáp cho chúng.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta đừng nghĩ rằng chúng ta hàng ngày đang tạo phước. Hàng ngày bạn không làm phiền chúng sanh đã là phước của chúng sanh rồi, đừng nói bạn đang độ chúng sanh”**. Chúng sanh trong cõi Ta Bà, khởi tâm động niệm, hành động tạo tác đều là bất thiện. Chúng sanh trong đó có chúng ta, chúng ta không ngoại lệ.

Oan gia trái chủ sở dĩ đến gây phiền với chúng ta vì chúng ta không làm ra được việc gì khiến họ cảm động. Chúng ta phải làm ra những việc công đức phước báu lớn lao để họ cảm động, hồi tâm chuyển ý. Hòa Thượng nói: **“Oan gia trái chủ của ông Trần Quang Biệt thấy ông tu hành thành tựu, niệm Phật được vãng sanh thì sinh tâm hoan hỷ. Họ hồi tâm chuyển ý, cũng muốn phát tâm tu hành”**. Tổ Sư Ấn Quang dạy chúng ta: **“Xem thấy tất cả chúng sanh là Phật Bồ Tát, chỉ có riêng mình là phàm phu ít tu, phước mỏng, nghiệp dày”**. Chỉ cần chúng ta có ý niệm mình đã hi sinh phụng hiến thì chúng ta đã không có công đức.

Người xưa nói: **“Không cầu có công, chỉ mong không có lỗi”**.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta giữ tâm tốt, nói lời tốt, làm việc tốt”**. Chúng ta phải kiểm soát tâm của mình, tâm rất quan trọng. Chúng ta phải tập làm. Trước đây, cái gì tốt thì Thầy giữ cho mình ăn. Bây giờ Thầy luôn dành những trái to hơn, ngon hơn, tươi hơn cho người khác. Trái nhỏ hơn, xấu hơn thì Thầy để lại cho mình ăn. Đó là Thầy rèn luyện để tâm tốt sinh khởi. Chúng ta nhận về mình những việc khó khăn, không tránh né khó khăn. Người mà lúc nào cũng so đo tính đếm được mất hơn thua, ý niệm đã không tốt thì không thể làm ra việc tốt.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta tận tâm tận lực làm việc tốt không cần người khác biết. Cơ hội làm việc tốt là để rèn luyện cho tâm của mình”**. Đó chỉ là bài tập để chúng ta rèn luyện, không có gì đáng để tính đếm. Những việc chúng ta làm so với những việc Phật Bồ Tát làm thì không thấm vào đâu, không thể so sánh. Những việc chúng ta làm dành cho Cha Mẹ quá nhỏ bé, không thể so sánh, không thể tính đếm đối với những gì mà Cha Mẹ dành cho chúng ta. Cha Mẹ luôn dõi theo chúng ta. Vậy mà có người nói **“sáng thăm tối viếng”** Cha Mẹ thì quá phiền phức.

Phật Bồ Tát yêu thương đối với chúng sanh vô bờ bến. Nếu Phật Bồ Tát không dụng tâm lớn như vậy thì chúng ta làm sao biết đến Phật pháp! Biết bao nhiêu người đã làm ra chuẩn mực, làm ra những tấm gương để chúng ta

học tập. So với ân đức của người xưa, chúng ta không làm được việc gì đáng để tính kể. Vậy mà chúng ta muốn người khác tán thán, nêu tên, khen ngợi!

Thầy thấy những người sống hòa nhoáng với ảo danh ảo vọng rất đau khổ. Trong top 10 người được bình bầu trên youtube, khi họ bị rớt hạng thì họ vô cùng đau khổ, mặt mày thất sắc, mất ăn mất ngủ. Mỗi chúng ta hàng ngày cũng đang sống ảo, được người khen thì chúng ta vui 2 - 3 ngày, bị người chê thì chúng ta buồn cả tuần.

Hòa Thượng nói: **“Người thế gian này lúc nào cũng nghĩ mình có tâm thiện, mình làm được nhiều việc thiện. Như vậy là sai rồi! Chúng ta làm việc thiện không cần để được người khác tán thán. Chúng ta hi vọng mong muốn người khác tán thán, hi vọng người khác tán dương thì đó là tâm bất thiện vì bạn giữ tâm không tốt, tâm đã bị ô nhiễm, không thanh tịnh”**.

Tâm không thanh tịnh thì xa rời cõi Tịnh. Tâm chúng ta ô nhiễm thì chúng ta càng lúc càng gần với cõi ô nhiễm. Tịnh Độ Tông có câu: **“Tâm Tịnh thời cõi Phật Tịnh”**. Nhiều người quá chú trọng bề ngoài. Họ tu hành nhiều năm nhưng phiền não trùng trùng, lúc nào cũng chau mày nhíu mặt, nhăn nhó không vui. Họ tự cho rằng họ đã làm nhiều việc tạo phước báu nhưng không phải như vậy.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta làm việc tốt, không để cho người khác biết mới là tích âm đức, càng tích càng sâu, càng tích càng dày thì quả báo trong tương lai mới thù thắng”**.

Hòa Thượng nói: **“Thiếu niên hưởng phước thì đó không phải là phước báu chân thật. Lão niên hưởng phước đó mới là phước báu chân thật”**. Người ta lúc trẻ thì “nhất hô bá ứng”, khi về già thì kêu lên trăm tiếng nhưng không có ai hay biết, như vậy thật là thâm thâm!

Trong cuộc sống, chúng ta nhờ phước mà vượt qua những chướng ngại nhỏ không đáng có. Điều đáng buồn là chúng ta ai cũng bị dính vào danh, luôn mong muốn người khác khăng định mình. Thầy đôi khi cũng có tâm như vậy, nhưng Thầy luôn luôn kiểm soát. Thầy đặt cảnh báo khẩn cấp để phát hiện ra lời khen, không chạy theo lời khen.

Hòa Thượng nói: **“Nếu bạn làm việc tốt, đi đến đâu cũng nói cho người khác biết, người này tán thán một câu, người kia khen ngợi một câu thì bạn đã hưởng hết phước rồi. Đó là một việc hết sức sai lầm!”**. Thật vậy, Thầy làm việc rất khó vì Thầy không biết nịnh. Họ hỗ trợ chúng ta nhưng cái “ta” của họ rất lớn, họ muốn chúng ta khăng định họ. Chúng ta không nhờ vả họ, không nịnh họ nên họ ra đi. Họ đi tán thán chỗ này, đi tán thán chỗ kia, khi nhận ra những nơi đó không tốt như họ nghĩ thì họ mới quay về tìm chúng ta. Ví dụ họ tán thán một số lớp học Đệ Tử Quy. Sau khi những lớp học đó tan rã thì họ tìm đến chúng ta. Lúc đó thì việc đã trễ rồi, thời gian trễ quá lâu rồi, làm sao có thể khắc phục được nữa!

Năm trước, chúng ta tổ chức lễ tri ân ở Cần Thơ. Rất nhiều người không những không muốn hỗ trợ mà còn còn muốn chướng ngại chúng ta vì chúng ta không khăng định họ, không tán thán họ. Họ cũng là người tu hành, cũng là người niệm Phật cầu vãng sanh. Mỗi chúng ta phải phản tỉnh bản thân. Chúng ta là những người học đạo Thánh

Hiền, chúng ta niệm Phật cầu vãng sanh, nhưng chúng ta có tâm đố kỵ, có tâm chướng ngại đối với những người làm việc tốt hay không? Quả báo đó vô cùng to lớn!

Có một năm, Thầy không tổ chức lễ tri ân Cha Mẹ ở thành phố Hồ Chí Minh vì người miền Nam không vui khi người miền Bắc tổ chức. Họ nói rằng người miền Nam cũng có thể tự làm, nhưng cuối cùng họ lại không làm. Năm đó, gần hai nghìn người đáng nhẽ có cơ hội được bày tỏ tấm lòng tri ân đối với Cha Mẹ, tri ân Thầy Cô, tri ân những ân nhân của mình nhưng cuối cùng đã bị mất cơ hội đó. Chưa nói đến những người Cha, những người Mẹ, những người thân sau đó đã mất và không còn cơ hội được con cái tri ân. Nhân quả đó rất lớn! Vậy thì làm sao chuộc được lỗi lầm này?

Cách đây mấy năm, có người con sống ở thành phố Hồ Chí Minh phát tâm tri ân người Cha đã 94 tuổi, đang nghẽn ngãng. Người con đó gọi điện thoại cho Thầy để nhờ Thầy trợ duyên. Lúc đó mặc dù Thầy vừa mới bay ra Hà Nội nhưng Thầy cũng cố gắng thu xếp công việc để nhanh chóng bay vào thành phố Hồ Chí Minh, giúp họ tổ chức tri ân người Cha vì Thầy sợ lỡ mất cơ hội quý báu của gia đình họ.

Chúng ta tưởng mình hàng ngày làm được nhiều việc thiện, tạo được nhiều công đức. Chúng ta phải xem lại mình có làm cản trở, có gây chướng ngại cho người khác hay không. Những việc làm cản trở, gây chướng ngại người khác làm việc tốt mà việc tốt đó có sức ảnh hưởng rộng lớn đến đại chúng thì không thể nào cứu vãn được. Hòa Thượng nói: **“Phật Bồ Tát cũng không cứu được!”**. Việc làm ảnh hưởng gây tổn thất đến chúng sanh không phải là việc nhỏ, gần với tội làm thân Phật ra máu. Cho nên mỗi chúng ta phải luôn luôn cảnh tỉnh vai trò của mình là phải thay Phật phục vụ chúng sanh. Nếu chúng ta cảm thấy mình không xứng đáng được, không làm tốt được thì chúng ta phải nhường vai trò đó cho người khác. Tham quyền cố vị thì nhân quả không nhỏ. Người ta không biết đến điều này. Họ cứ cho mình thời gian khắc phục, nhưng thời gian chúng ta khắc phục tương đương với thời gian chúng ta làm tổn hại đến biết bao nhiêu chúng sanh. Chúng ta dứt khoát không làm tổn hại đến người khác, phải luôn phản tỉnh đối với ý niệm tự tư tự lợi, chỉ nghĩ đến lợi ích của chính mình, không nghĩ đến lợi ích của người khác. Gánh vác sứ mạng thì công đức vô lượng vô biên, nhưng không làm tốt sứ mạng thì tội báo cũng vô lượng vô biên. Vậy mà chúng ta không nghĩ đến việc này! Có người muốn trốn tránh, né việc. Như vậy càng sai vì không có tâm Bồ Đề.

Tâm Bồ Đề là tâm rộng lớn, tâm phục vụ chúng sanh. Trong **“Kinh Vô Lượng Thọ”**, Phật dạy: **“Phát tâm Bồ Đề, một lòng chuyên niệm”**. Nếu **“phát tâm Bồ Đề”** mà không **“một lòng chuyên niệm”** thì không vãng sanh. Nếu **“một lòng chuyên niệm”** mà không **“phát tâm Bồ Đề”** thì không vãng sanh. Cả hai điều này phải tương bổ tương thành với nhau. Tinh thần của Bồ Tát Đạo là việc tốt mà không làm là phạm. Nếu chỉ làm tốt cho bản thân mình thì đó là **“độc thiện kỳ thân”**. Người học Phật phải làm tốt cho tha nhân. Thấy việc tốt mà không làm thì đã hoàn toàn sai, không đúng với bản hoài của người học Phật. Người học Phật phải luôn luôn tích cực hi sinh phụng hiến. Người xưa nói: **“Không cầu có công, chỉ mong không có tội”**.

Hòa Thượng nói: **“Tâm bệnh lớn nhất của người ngày nay là muốn người khác tán thán mình, nhưng không muốn người khác biết đến sai phạm của mình”**. Chúng ta nên để cho nhiều người biết đến tội của chúng ta, những việc làm xấu của chúng ta. Họ chỉ trích chúng ta, mắng chúng ta thì chúng ta mới tiêu được nghiệp. Việc này tưởng chừng dễ làm nhưng không dễ vì tập khí của chúng sanh là **“thích nghe gạt, không thích nghe khuyên”**. Đây là tập khí thâm căn cố đế của tất cả mỗi chúng ta. Bản thân Thầy cũng phải thường hằng kiểm soát. Thầy yêu cầu mọi người từ nay về sau khi báo cáo không nói đến Thầy. So với Phật Bồ Tát, chúng ta chỉ làm chướng ngại việc của Phật Bồ Tát, làm chướng ngại việc của Thánh Hiền. Đây là thật lòng mà nói, không phải là màu mè.

Tổ Ân Quang đã dạy: **“Xem thấy tất cả chúng sanh là Phật Bồ Tát, chỉ có riêng mình là phạm phu ít tu, phước mỏng, nghiệp dày”**. Hòa Thượng nói: **“Nếu đem tâm này để niệm Phật thì bảo đảm 10 người niệm Phật sẽ có 10 người vãng sanh”**. Bài học hôm nay rất đời thường. Làm việc tốt không nên để người khác tán thán. Nhưng chúng ta phạm điều này rất nhiều, chúng ta chỉ thích nghe khen.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!